

LBRIS

We know
books

Alexandru Popescu

**ECO
GRAFIE**

Roman

Editura ARC

CUPRINS

Trecutul ca o cicatrice deschisă.

Cuvânt-înainte de Eugen Lungu.....	7
Prolog.....	9
1.....	11
2.....	28
3.....	37
4.....	52
5.....	66
6.....	80
7.....	89
8.....	101
9.....	118
10.....	130
11.....	156
12 (sau în loc de epilog).....	174

Trecutul ca o cicatrice deschisă

Dincolo de a fi un *policier*, chiar dacă romanul are și această impetuoasă (și foarte atractivă pentru cititor!) alură, noua proză a lui Alexandru Popescu este, așa cum sugerează și titlul, o *ecografie* a războiului declanșat de forțele ruse împotriva tinerei suveranități care era, în 1992, Republica Moldova. E o analiză la rece, deși cu mijloacele ficționalului, mai ales a consecințelor suportate de populația civilă aflată în zona de conflict. Gardiștii ruși, dedați la samavolnicii, jafuri și omoruri, au urmărit în fond exterminarea fizică a familiilor de moldoveni din Transnistria.

Acțiunea are loc în Tiraspolul zilelor noastre. Protagonista romanului, Inga Rotaru-Kuzmin, o tânără femeie, care urmează să nască, află cu oroare cine au fost asasinii părinților ei în Benderul controlat de ruși. Fericirea ei conjugală, atât de jinduită de o fată crescută la orfelinat, se năruiește într-o clipă. Din acel moment, viața alături de soțul ei i se pare imposibilă! În baza acestui cuplu – ea moldoveancă, el rus, născut la Murmansk – autorul reconstituie grozăviile unui război, care trece devastator prin destinele omenești. Un măcel, provocat de convulsiile fostului imperiu, intrat într-un colaps social, politic și etnic.

Prin *Ecografie*, Alexandru Popescu reia parcă, la alt nivel, firul narativ-tematic al romanului *Montana* (2022), strălucitul

său debut. Și de data aceasta, tânărul prozator știe să construiască o intrigă plină de suspans, cu viraje bruște ale subiectului, aducând în prim-plan caractere puternice, bine conturate psihologic (Inga e un model definitoriu de personaj feminin!). E important să se știe că eroii prozei, pe lângă funcțiunea lor rutinar-domestică, au și o fină relevanță simbolică (chiar și copilul încă nenăscut!). Semnificație pe care fiecare cititor o va deduce corect dacă va fi pe aceeași lungime de undă cu autorul.

Aș risca să afirm că *Montana* rezumă fapte, iar *Ecografie* sugerează soluții... Bune sau rele, va decide viitorul.

Vă asigur că ritmul alert al narațiunii vă va capta de la prima pagină!

Eugen LUNGU

Prolog

Microbuzul cu geamuri fumurii îi ieși în față și frână brusc la intersecția străzilor Frunze și Odesa. Strânse cu putere de frânele bicicletei, lăsându-și greutatea trupului peste ghidon. Impactul nu s-a produs. Dar asta conta mai puțin. Își fixă privirea spre geamurile negre, un fel de beznă dreptunghiulară în mijlocul zilei, dar nu-și văzu decât propria reflecție. Știa cine se ascundea dincolo de sticlă și asta îi dădu o senzație de calm. Își închise ochii și inspiră adânc. Nu avea niciun rost să fugă. Totul trebuia să se termine aici, la această intersecție ordinară, nu departe de casă. Și-a imaginat de câteva ori acest moment inevitabil, l-a dezghiocat în mici detalii, un final predictibil. Din cauza asta, bătăile inimii i-au rămas constante. Doar chipul ei l-a regăsit în semiobscuritatea opacă a pleoapelor. Da, a expirat pentru ultima dată, gândindu-se la ea. Peste trei secunde auzi zgomotul ușii glisante, apoi niște pocnete înăbușite. Toracele îi fu perforat de un rând de gloanțe, trase dintr-o armă semiautomată. Expiră puținul aer care i-a rămas în plămâni cu un horcăit sângeros și căzu la pământ, cu tot cu bicicletă. Cel care trase îi mai proiectă un glonte în cap. Ușa se închise. Vehiculul dispăru. Câteva țipete se auziră în preajmă. Bărbatul, prăbușit peste asfaltul rece, murea cu o mină relaxată, senină, împă-

cată chiar. O fi fost un ultim efort sau un reflex al nervilor lui faciali sau, poate, glonte intrat în creier nu-i atinse partea responsabilă de vorbire, însă printre buze se auziră câteva cuvinte, șoptite sacadat: *în sfârșit, pace...*

1

Corpul i se zvârcolea cu fiecare manevră a sondei ecografului. Era prea rece, în special gelul cleios, cu care medicul îi brăzdă toată burta. Altfel nici nu se putea.

– Stai nemișcată, că nu am de gând să mă joc cu tine toată ziua. Mai am o droaie de pacienți care așteaptă după ușă, îi spuse doctorul Șumanschi.

I-a spus-o calm, fără să-și ia ochii de pe ecranul ecografului, într-o rusă cu accent ucrainean, în care „g”-ul îi ieșea un „h” moale, gutural. Inga chicoti, încercând cu greu să-și stăpânească un nou impuls. Se apucă cu ambele mâini de marginea canapelei de examinare. Își ceru scuze, copleșită de rușine.

– Mă gândilă bazaconia asta din plastic, spuse fata și râse.

– Fără bazaconia asta, ecograf n-ar mai fi ecograf. Iar ceea ce-mi transmite pe ecran nu este foarte încurajator. Văd că fătul refuză să-și schimbe poziția. Piciorușele sunt încrucișate și orientate spre canalul de naștere. Vezi aici?

Medicul schiță cu degetul pe ecran câteva cerculețe. Inga nu putea să nu vadă. Și nici răceala gelului nu o mai deranja.

– Știi ce înseamnă asta? Dacă nu se întoarce cu capul în jos, s-ar putea să fie nevoie de operație cezariană.

Viitoarea mamă încercă să proceseze informația câte-va clipe, simțind cum i se face cald. Crezu că până și sonda de la ecograf s-a înfierbântat. Doctorul Șumanschi o privi cu compasiune.

– Până naști, vorbește-i tot mai des. Poate te ascultă și își schimbă singur poziția. Dar să știi că cezariana nu înseamnă sfârșitul lumii. Se mai întâmplă și din astea. În rest, ce să zic... copilul e perfect sănătos. Are inimă de sportiv.

– Cum adică să-i vorbesc? Și oare mă aude? întrebă fata, ridicându-se puțin și sprijinindu-se în coate.

Doctorul nu ar fi râs dacă Inga nu făcea o mină serioasă. Dezlipi sonda de pe burta fetei și o puse într-un compartiment de lângă ecranul ecografului. Se apropie de gravidă și o privi direct în ochi.

– Azi faci treizeci și șapte de săptămâni de sarcină, nu-i așa? Deci, copilul tău e un om cu toate organele formate, inclusiv urechile. Îți aude glasul foarte bine. Dacă-i vorbești mai des, se va simți în siguranță când îți va auzi vocea la naștere. E o treabă demonstrată. Poți să-i vorbești despre orice.

Zâmbetul doctorului îi păru fetei la fel de persuasiv, ca și cuvintele sale.

– Și despre karate pot să-i vorbesc? E ceea ce știu cel mai bine, zise fata.

Doctorul aprobă scurt din cap, fără să-și șteargă zâmbetul.

– Spune-i orice vrei, dar amintește-i că e bine să se răsucească cu picioarele în sus, zise el, făcând cu degetul arătător spre tavan, de parcă Inga nu ar fi știut unde era *sus*-ul. Și nu uita de plimbările regulate. Deci, chiar nu vrei să-i afli sexul? se interesă doctorul, privind spre fotografiile tocmai scoase la imprimantă, în care se vedea perfect conturul copilului.

Inga clătină din cap dezaprobat. Se ridică de pe canapeaua de examinare și își șterse urmele de gel, pe unde trecuse sonda ecografului. Aruncă șervețelul la coș cu o repulsie afișată. Se așează înapoi pe canapea. Pentru că era puțin cam mică de statură, nu ajungea câțiva centimetri cu picioarele la pardoseală. Doctorul Șumanschi zâmbi din nou în timp ce scria în fișa medicală a gravidei. Zâmbea, pentru că o văzu pe Inga cum se sprijină cu brațele de marginea canapelei, legănându-și picioarele, așa cum fac copiii plictisiți.

Fata începu să-și mângâie partea de jos a burții în încercarea de a ghici locul potențialei incizii. Era un gând prost, dar nu avea ce-i face. Pentru ea nu conta faptul că ar putea fi operată la ai săi doar nouăsprezece ani. Mai mult o îngrozea perspectiva că va trebui să stea la pat zile, poate chiar săptămâni la rând. Adică, să stea departe de sala de antrenamente și de tatami. *Nu va ceda mami bisturiului*, i se adresă Inga copilului. O spuse în gând, desigur. Era prima ei adresare fătului. Cu vocea însă a spus cu totul altceva.

– Sunteți cel mai amabil doctor din câți am întâlnit.

Lui Șumanschi era cât pe ce să-i scape pixul din mână. Remarca fetei îl luă prin surprindere, mai ales că nu prea

era răsfățat cu amabilități. Îi mulțumi și puse o semnătură la finalul textului său caraghios de pe fișa medicală.

– Doctorii care veneau la internat mă făceau să tremur de groază. Urlau la noi ca niște apucați. Doamne! Odată chiar am făcut pe mine de frică. Dar dumneavoastră nu sunteți ca ei. Cred că sunteți ultimul doctor cu inimă bună din Tiraspol.

Șumanschi a avut pornirea să-i spună că urma să se transfere, în curând, la un spital din Chișinău, dar a preferat să tacă.

Fata a ieșit din cabinetul de examinare cu fișa medicală în mână, încercând să se strecoare rapid printre zecile de pacienți de pe culoarul semiobscur de pe etaj. A încercat să nu privească pe nimeni în ochi. Intuia că erau priviri pline de deznădejde și de reproș, pentru că, probabil, s-a reținut la doctor mai mult decât și-au permis predecesorii ei. Inga o fixă cu ochii căprui doar pe femeia de la registratură, lăsându-i fișa medicală, cu tot cu descrierea poziției greșite a fătului.

Următorii pași au scos-o în zăpușeala de afară. Părul mereu prins în coadă îi fâlfâia în stânga și-n dreapta cu fiecare treaptă coborâtă. Lumina directă a soarelui o ameți ușor și fata se refugie sub ramurile bradului argintiu din fața spitalului. Își lasă ochii să se adapteze la lumina naturală, remarcând cu o oarecare dezamăgire că orașul de afară era în continuare Tiraspolul și că vara aparținea anului 2002.

– Două mii doi. Doamne, cât de urât sună! Două mii doi. Și de ce trebuie să mi te naști anume în 2002? Hai

spune-mi! De ce taci, bebe? De ce nu în 2003, după ce voi fi câștigat campionatul la karate? Și de ce nu te-ai născut în anul două mii, început de mileniu. Ți-aș fi calculat vârsta mai ușor. De ce să te naști într-un an neimportant. Ce-o să le zici prietenilor? M-am născut în 2002, anul de până la... sau anul de după... De după ce?

Inga îi tot vorbea copilului cu jumătate de voce, abia mișcându-și buzele.

– Două mii doi...

Repetă cuvintele în șoaptă. Răspunsul, pentru că tot îl răscolea prin minte, îi veni ca o lovitură de ciocan în moalele capului. În 2002 se făceau exact zece ani! Cum putea să omită acest detaliu? Fata își acoperi gura cu palmele, cuprinsă de oroare. Imaginile vechi de un deceniu îi reveniră în fața ochilor cu o claritate uimitoare. *Casa, mama, tata, Bim...* Era ciudat să-și reamintească de acele clipe în alb și negru. Poate pentru că atunci, în 1992, mai toate pozele de război erau făcute în alb și negru. *Zece ani au trecut.*

Porni grăbită pe trotuar, pentru că, dacă mai zăbovea cu acele gânduri în minte, ar fi izbucnit în plâns. Își scoase din poșetă telefonul Nokia 6100 și aruncă o privire fugară peste ecran. Telefonul afișa data de doi iunie, ora 15:43. Inga traversă strada și o luă printre blocurile cu nouă etaje, cam de trei ori mai vechi decât ecograful din cabinetul doctorului Șumanschi. Găsi stația și se așeză pe banca de lemn, puțin scorjită. Înjură în sinea ei, pentru că cineva distrusese acoperișul din tablă al stației. Aerul unui oraș postsovietic își anunță imediat prezența:

invadat cu puf de plop, nu înainte ca acesta să fie plimbat generos de vânt pe străzile colbăite, adunând toată mizeria și ticsindu-ți-o în plămâni, să ții tu minte că viața nu e chiar roz. Inga înghiți, involuntar, câțiva fulgi dolofani și începu să tușească. Ochii îi dădură în lacrimi de la iritația mucoasei nazale. Observă că stația de troleibuz stătea sub ramuri de plopi bătrâni și înalți. Unele crengi erau uscate, gata să se rupă la primul vânt puternic. Dar asta urma să fie nenorocirea altcuiva, nu a ei.

O supăra și gândul că era deja iunie și nu avea nici cea mai vagă idee despre cum își va petrece vara. În sensul că, pentru ea, vara se va diviza în două mari bucăți de viață: vara de până la naștere și cea de după. Iar între ele, o prăpastie îngustă, însă foarte adâncă și dureroasă – travaliul. Va naște cel târziu la finele lunii. *Prăpastie?* Nici în acea clipă nu avea certitudinea dacă trăia bucurie sau tristețe. Nu, nu era pregătită să devină mamă. Tot ce putea oferi era rezervat doar pentru Tihon. S-a ascuns adânc sub cutia lui toracică, sub inima și sufletul lui și sub centura lui neagră, cu tot cu al cincilea dan al său. El a fost, este și va fi *Sensei*, cel care a salvat-o și i-a dat o nouă viață. Inga nu știa încă de la ce anume a salvat-o, dar, cu siguranță, viața ei ar fi fost mult mai sumbră. *Iar acum... un copil.*

Ochii ușor nedormiți i-au lunecat spre burtă. *Nu prea cred că am ce să-ți spun. Dar, ca să nu tac, voi zice că regula numărul unu la karate este să-ți respecti adversarul. Așa că te rog să nu-mi dai picioare și coate, că mă doare spina-rea. A doua regulă, să folosești cu înțelepciune ceea ce... Nu apucă să-și termine fraza, pentru că zări troleibuzul de pe*

ruta 1, care tocmai făcea stânga, apropiindu-se de stație. Urcă și se așeză pe un scaun de la geam. Se gândi că trebuia să se așeze pe unul dintre scaunele rezervate pasagerilor cu dizabilități sau femeilor gravide, cumva să-și valideze statutul. *Eu, femeie? De ce m-aș numi femeie? Doar pentru că voi fi mamă?* cugetă Inga și făcu o grimasă drăguță. Spera că Tihon va găti ceva gustos la cină. În general, de când a prins gravidă, de când s-a întâmplat totul, adică chiar totul, a început să spere prea mult. Spera că va trăi mai bine, că nu-i va mai urla nimeni la ureche, că o să doarmă cât va pofti, că nu va fi război și că nu va mai pierde oameni dragi. Cât era acolo, la internat, nu spera nimic.

O zguduitură i-a întrerupt șirul gândurilor. De fapt, se zguduise toată caroseria obosită a troleibuzului, care tocmai trecea peste niște denivelări ale asfaltului vechi, cârpit și recârpit. Inga își cuprinse burta cu brațele, panicată că i se va declanșa nașterea. Ar fi cel mai îngrozitor loc pentru naștere – în troleibuz. Scoase din poșetă CD-playerul Sony Walkman, primit de Crăciun când trăia la școala-internat. Moș Gerilă era mai generos cu ea decât cu alte fete. Nu știa de ce. Acum asculta un disc cu 23 de piese, pe care Tihon i-l cumpăraseră cu câteva luni mai devreme. Doar o piesă o tot pune pe *repeat*. O auzise odată în căștile unei fete de la internat și i-a plăcut enorm. Ce-i drept, oaia aceea zgârcită nu o lăsă să asculte piesa decât o singură dată. Era invidioasă că Inga avea CD-player, iar ea, un casetofon portativ, cârpit cu bandă adezivă. *Bailando, bailando!* Habar nu avea ce însemnau